

Welkom bij de Raad voor Accreditatie

Strategisch Adviesforum

Risicogestuurd accrediteren

05/11/2024

Programma

13:30 uur

Risicogestuurd accrediteren
en het borgen van het
maatschappelijk belang

14:00 uur

Past deze boot onder de
brug? Een actieve dialoog
over risico's en compliance

15:00 uur

Pauze

15:15 uur

Break-outsessie

16:05 uur

Pauze

16:20 uur

Paneldiscussie

A photograph of two female scientists in a laboratory. They are wearing white lab coats and safety goggles. The scientist in the foreground is wearing blue gloves and is using a pipette to transfer liquid into a multi-well plate. The background shows various laboratory equipment, including a pipette rack and a blue rack holding several orange bottles. The text is overlaid in the center of the image.

**Risicogestuurd accrediteren
en het borgen van het
maatschappelijk belang**

We beloven veel

Burgers en bedrijven willen kunnen vertrouwen
op de kwaliteit van producten en diensten.
Accreditatie versterkt dit vertrouwen.

Aaron Wildawsky

How extraordinary! The richest, longest lived, best protected, most resourceful civilization, with the highest degree of insight into its own technology, is on its way to becoming the most frightened.

Twée reacties

- Beteré informatieposities: BIG DATA... en AI
- Aanpak: risk / principle based

Risk-based accreditation (Van Erp, Bos & Schelfhout 2021).

Vragen

Risk / principle based

Hoe is de verhouding met de risico-regelreflex van parlement en overheid?

Toezicht en zelfregulering

Borgt de
kwaliteitsinfrastructuur in
voldoende mate het
maatschappelijk belang?

Never ending challenge

Hoe verhoudt een risk / principle based aanpak zich tot harmonisatie en de behoefte aan zekerheid van klanten en markten?

Past deze boot nog onder de brug?

Een actieve dialoog over risico's en compliance

Prof. dr. Marielle Stoelinga

Wie heeft er vandaag al een risico genomen?
Of wie heeft een situatie voorkomen?

Risico management: dagelijks leven

Deur op slot

Onbewust
bekwaam!

Veiligheidsmiddelen

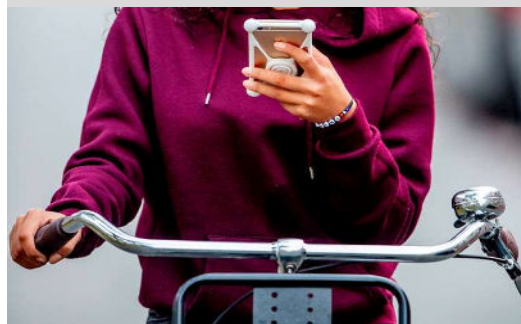
Back ups

Double check

Risico nemen

Verzekering

Key: Nemen we te veel of te weinig risico?

Risico management: professioneel leven

Cybercrime

Netwerk beschikbaarheid

Veiligheid op werk

Size matters!

Militaire missies

Product innovatie

Financiële risico's

Key: Welke maatregelen gaan het meest (kosten)efficiënt om met de risico's?

Key: Hoe implementeren? Draagvlak?

An illustration of a man in a red shirt and blue tie balancing on a green ball. He is surrounded by several thought bubbles of various sizes and colors (red and blue).

No risk,
no fun
?

Better safe
than sorry
?

Niet alle risico's mitigeren

- Te duur
- Mitigatie introduceert nieuwe risico's
- Keuzes nodig

Risicomanagement in 1 slide

Wat kan er gebeuren?
Risiko's identificeren

Prioriteren:
Welke risico's zijn het ergst?

Werkt het echt?
Controleer de implementatie

Hoe kan ik dit oplossen?
Vind effectieve maatregelen

Risico vs compliance

Beide essentieel voor goed bedrijfsbeheer, verschillende doelen.

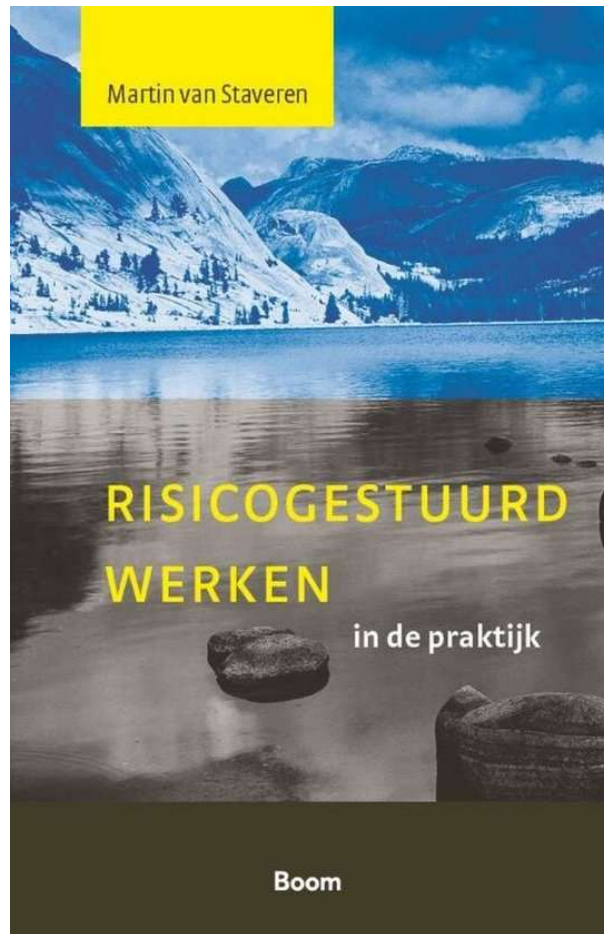
Risico:

- Onzekerheden die de doelstellingen van een organisatie kunnen beïnvloeden.

Compliance

- Naleven van wetten, regels, en richtlijnen
- Voorkomen van juridische of reputatieschade.

Literatuur

Agenda

---

3 delen

- I. Wat is risico?
- II. Hoe identificeer je de grootste risico's?
- III. Hoe risico's te beheersen?
Risicostrategieën

Interactie

Deel I

Wat is risico?

Wat is risico? Definities

ISO 31000 (2009): *het effect van onzekerheid op doelstellingen*

- Positieve & negatieve impact
- Nadruk op doelen.
  - Helpt om te focussen
  - *Geen doel = geen risico*

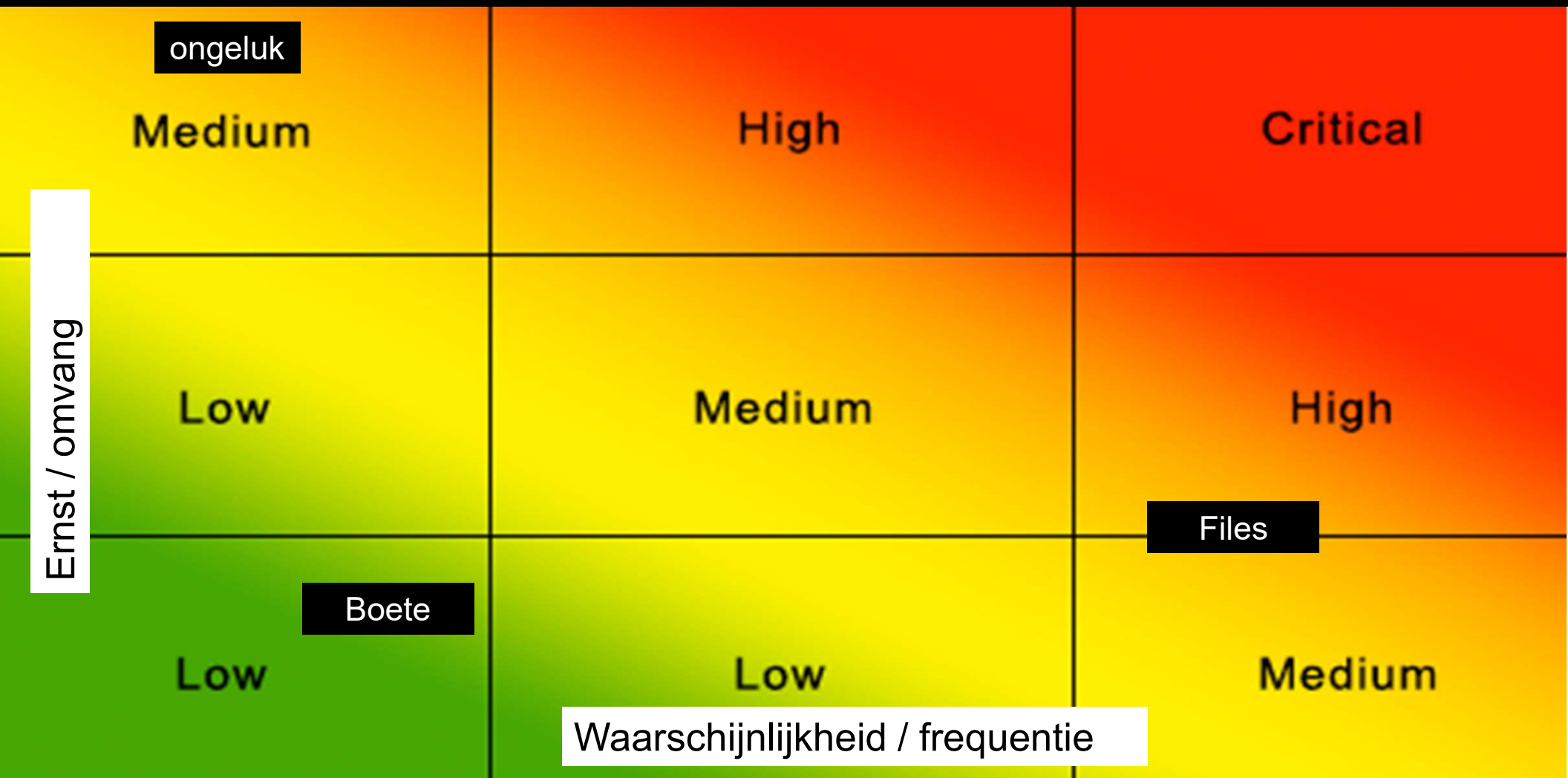
3 ingrediënten

1. Doel / doelstellingen
2. Impact
3. Onzekerheid

3 vragen

1. Wat is je doel?
2. Wat er onzeker aan?
3. Wat kan je eraan doen?

RISICO Matrix (ook wel heatmap genoemd)

risico $\neq$ waarschijnlijkheid * impact

Wat is er mis?

- Reduceert risico tot één enkel getal:
risiconiveau
- Waarschijnlijkheid en impact
  - variëren in de loop van de tijd
  - zijn zelf onzeker
- HILP versus LIHP

Medium	Medium	Critical
Low	Medium	High
Low	Low	Medium

HILP

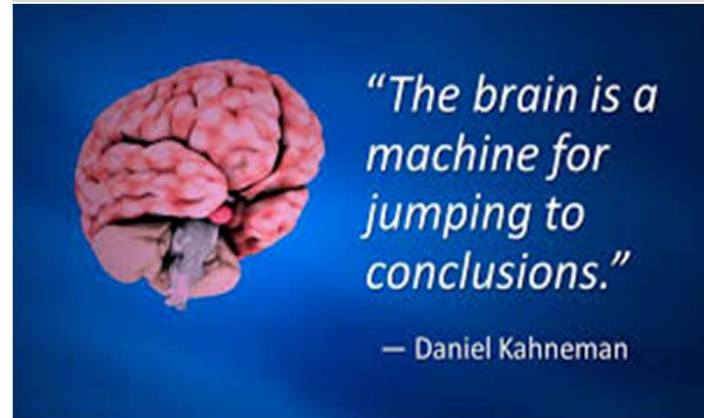
LIHP

Risico-perceptie

Kahneman (Nobel Prize 2002)

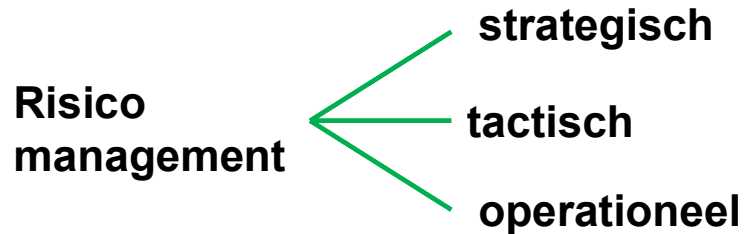
Intuïtie faalt vaak

Cognitieve biases: confirmation bias, selectie-bias, control bias

Ingrediënt 1: **doel**

	Strategic	Tactical	Operational
Focus	Long-term goals and mission	Medium-term objectives	Day-to-day activities
Scope	High-level, external risks	Departmental, project-specific	Internal, process-related
Examples	Market shifts, regulatory changes	Project budgeting resource use	System failures, human errors
Objective	Align strategy with risk tolerance	Effective strategy implementation	Continuity and efficiency
Timeframe	3–5 years or more	1–3 years	Daily to monthly

Ingrediënt 1: **doel**

Tips & tricks

SMART

- Duidelijke context vast (tijd, budget, scope)
- Vooral: realistisch / vermijd politieke correctheid

Draagvlak onder alle belanghebbenden

Verfijnen

- subdoelen, middelen en activiteiten, uitvoering
- Veel invloed op risico's

Vraag 1

- Wat is jouw doel (m.b.t. RvA)?
- Welke middelen, mensen & methoden?

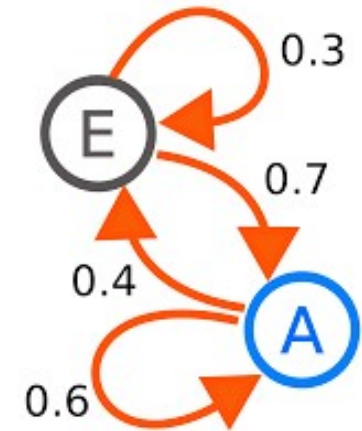
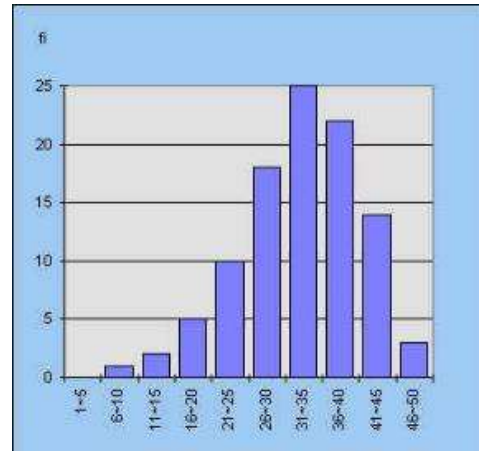

Deel II

Identificeren risico's

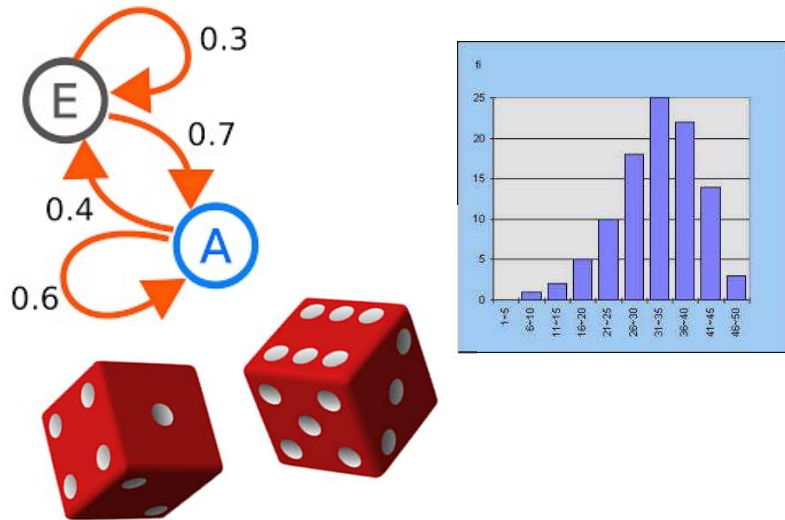

Ingrediënt 2: onzekerheid

Onzekerheid : twee soorten

Aleatorisch

Aleatorische onzekerheid

- Natuurlijke schommelingen
- Failstatistieken

Epistemisch

Epistemische onzekerheid

- Gebrek aan kennis
- Gebruik: leren, experimenteren, simulaties,

Ingrediënt 2: onzekerheid

Tips & tricks

Inschatten kansen is lastig

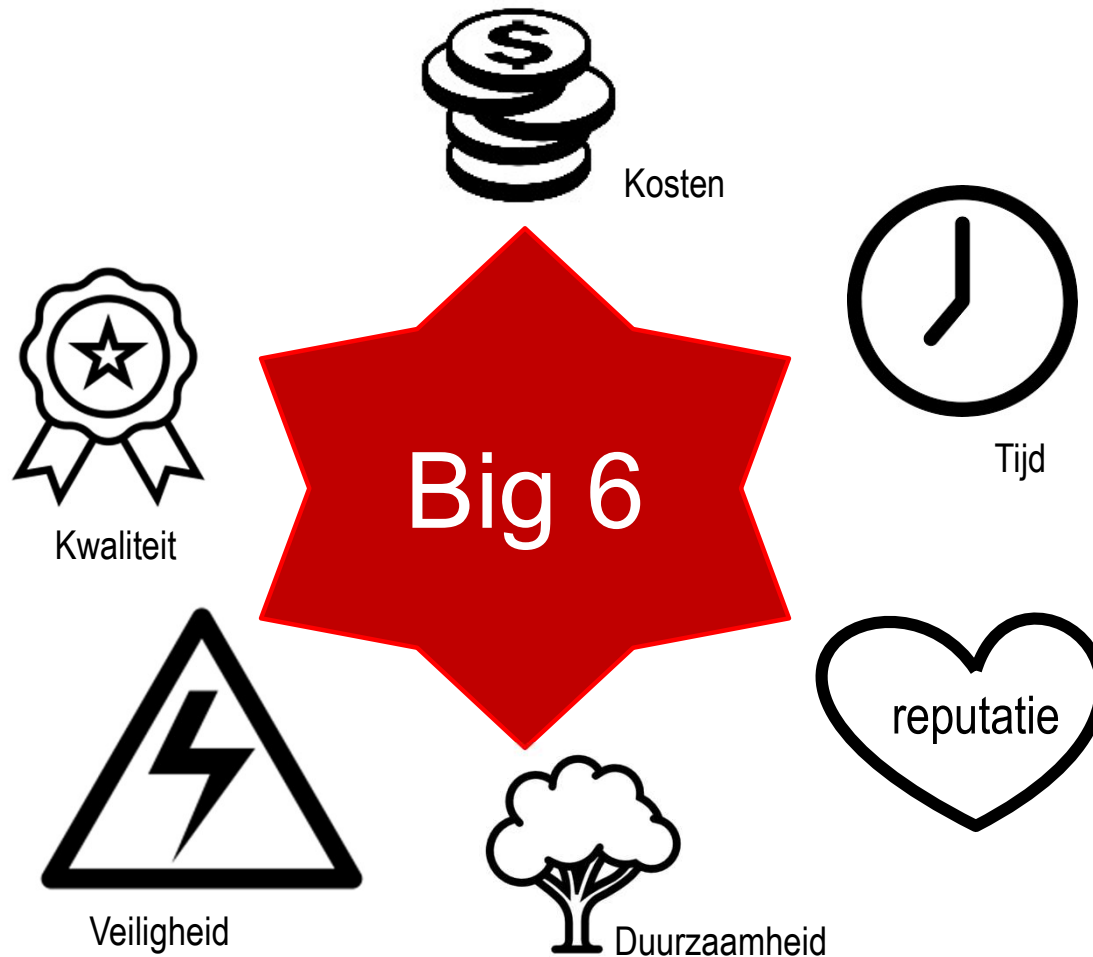
- Gerelateerd aan informatie die je hebt
- Varieer met de tijd → monitoren
- Kun je onzekerheid reduceren?

Black swans

Ingrediënt 2: **impact**

Schaal	Patiëntveiligheid
1: Klein	Ongemak
2: Matig	Lichte verwonding
3: Kritisch	Blijvende verwonding
4: Catastrofaal	Dood patiënt

Compliance?

Vraag 2

Wat is er onzeker aan jouw doel?

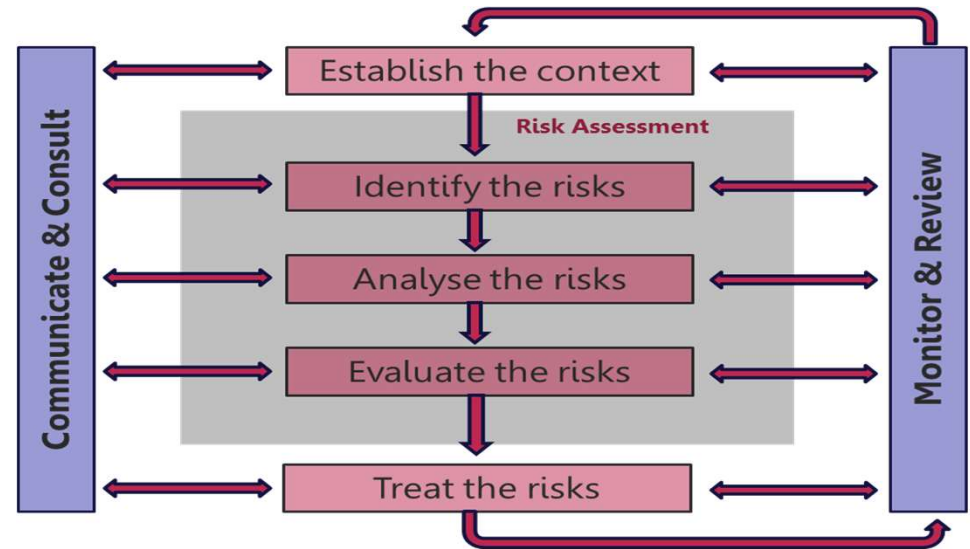
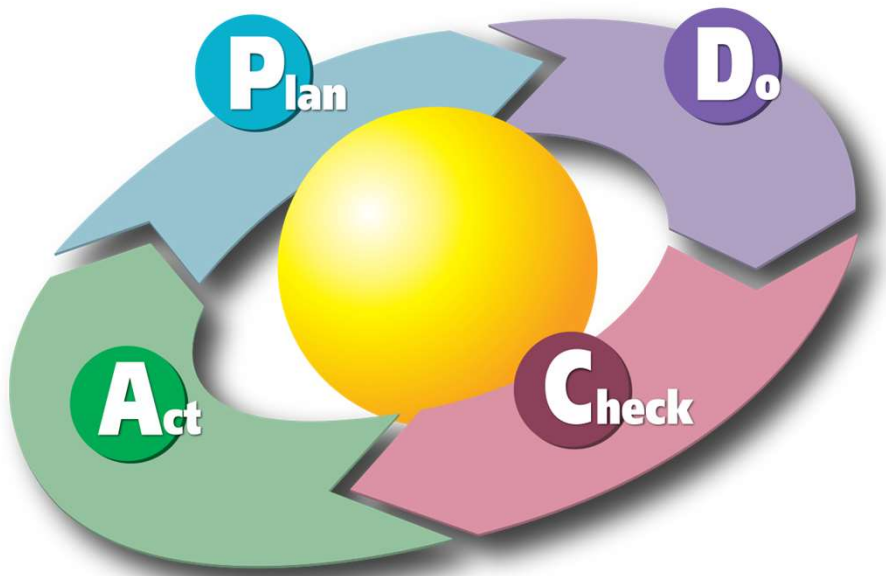

Deel III

Hoe risico's beheersen?

Demming- cyclus

Deel III-b

Wat is er aan te doen ?

4 risicostrategieën

▪ Tolereren

- Accepteer de risico's

Vaak goedkoop
Maar: neem je

Verkeersongevallen

▪ Termineren

- Stop / start de activiteit niet

Vaak goedkoop
Maar: verlies het

Stop met gas pompen
in Groningen

▪ Treat

- A: Verminder de kans op het optreden
- B: Verminder de impact

A: oorzaken begrijpen

B: Wanneer moet je
deze starten?

A. onderhoud
B. airbags regenjassen

▪ Transfer

- Draag het risico over aan iemand anders.

Niet alles is
overdraagbaar
Werkt vooral voor

verzekering
uitbesteding van
certificeringstoezicht

Besluitvorming: welke maatregelen zijn (kosten-)effectief en acceptabel?

Tips & tricks

- **Neem altijd maatregelen voor zowel treat A en treat B**
- **Voor treat A (kansreductie):** zoek naar oorzaken en grondoorzaken
- Voor treat B (gevolgreductie) resilience / veerkracht
- Nieuwe risicoanalyse incl. maatregelen

Vraag 3

- Verzin een paar maatregelen voor de belangrijkste risico's

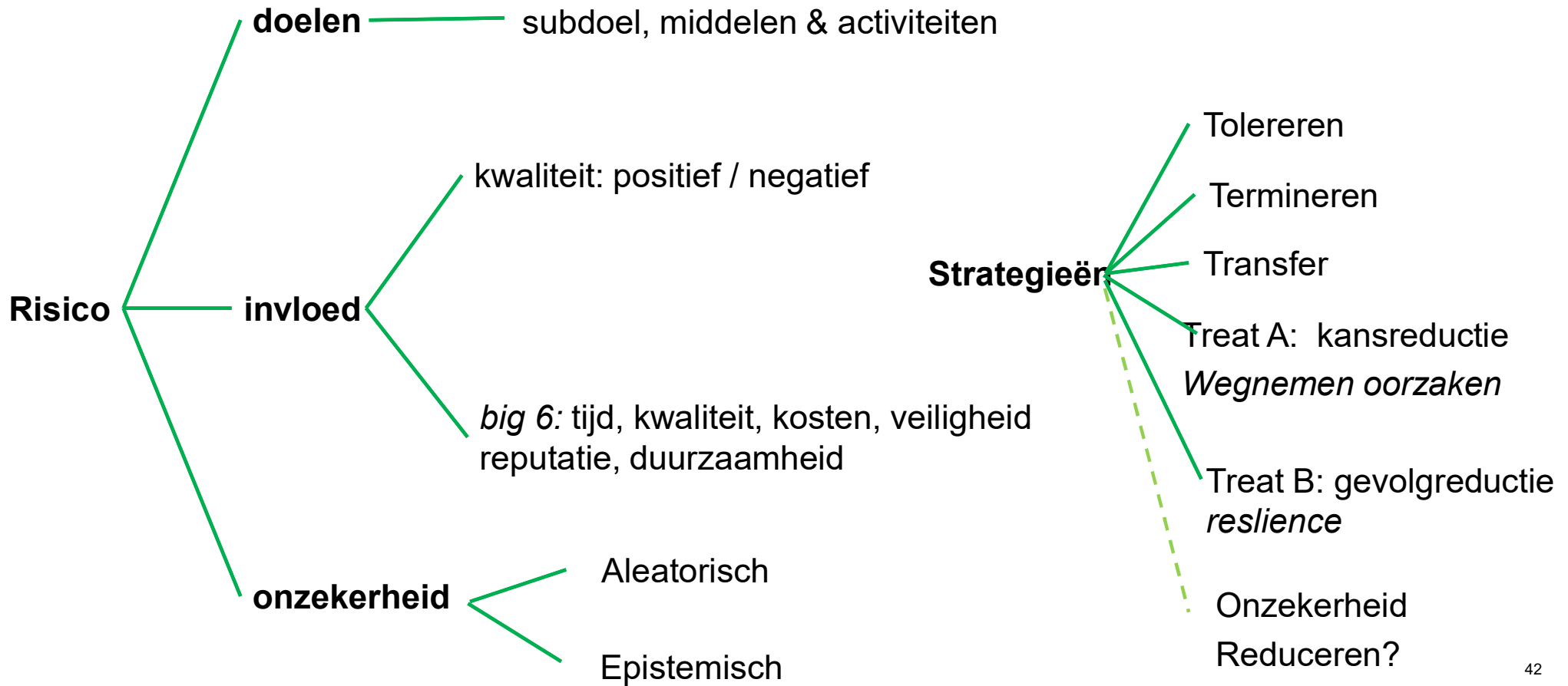

Deel IV
Samenvatting

OVERZICHT

Pauze

Break-outsessie

- Indeling in groepen op basis van de kleur op uw badge
- Eerste twee vragen:
  - Wat zou de RvA kunnen doen om meer risicosturing bij beoordelingen toe te passen?
  - Welke factoren moet de RvA meewegen bij het meer inzetten van risicogestuurd beoordelen?

De Deel
Blauw, groen,
oranje

De Tapperij
Geel, roze,
zwart

Pauze

Paneldiscussie

- Lilian Petit –
Ministerie van Economische
Zaken
- Mariëlle Stoelinga – Universiteit
Twente en Radboud Universiteit
- Maud Damme – NEN
- Nic Hendriks – NVCi
- Roeland Nieuweboer – RvA
- Ties Joosten – Fenelab

Stelling 1

Impact/risico van activiteiten op gezondheid van de mens weegt bij risicogestuurd accrediteren zwaarder dan risico's ten aanzien van het milieu.

Stelling 2

Risicogestuurd accrediteren is een proces waarbij onderkend wordt dat risico's subjectief en onderhandelbaar zijn in plaats van objectief en kwantificeerbaar.

Blijf op de hoogte

Ga naar RvA.nl

[Website](#)

**Scan voor onze
nieuwsbrief**

**Volg ons op
LinkedIn**

[LinkedIn](#)

Bedankt en tot ziens

Met vertrouwen vooruit